

Otázka: Význam zeleniny

Předmět: Zelinářství

Přidal(a): Petr Pavel

Zelenina

Člověk žije a pracuje, a proto musí přijímat denně vhodnou potravu.

Zelenina se uplatňuje i svou rozmanitostí, můžeme ji použít na ozdobu jídla.

Je část rostliny určená ke konzumaci lidmi, zdrojem důležitých látek.

1) Vitamíny: A, B, C, E, P, U, K.

2) Cukry: Brambory, petržel.

3) Tuky: Slunečnice, řepka, kukuřice.

4) Bílkoviny: Sója, hrách, fazol, čočka.

5) Minerální látky: Fe, Mg, Ca, S, H, C, O, N, P, K.

6) Silice: Aromatické látky, cibule, česnek, máta, meduňka.

Konzumní části

- Kořen: Křen, mrkev, celer.
- Stonek: Chřest, kedlubna.
- List: Rebarbora, salát, špenát, zelí, kapusta.
- Plod: Rajče, okurka, paprika, tykve.
- Semeno: Hrách, fazol, kmín, fenykl.
- Cibule: Česnek, pórek, cibule.
- Hlízy: Brambory.
- Plodnice: Žampiony.

Rozdělení zeleniny

Košťálová zelenina

Zelí hlávkové – Brassica oleraceae var. capitata

Kapusta hlávková – Brassiceae oler. v. sabauda

Kapusta růžičková – Brassiceae oler. v. gemmifera

Kapusta kadeřavá – Brassiceae oler. v. gongyloides

Květák – Brassiceae oler. v. botrytis

Brokolice – Brassiceae oler. v. italica

Listová zelenina

Salát hlávkový – Lactusa sativa v. capitata

Špenát zelný – Spinacia oleraceae

Čekanka salátová – Cichorium intybus v. foliosum

Štěrbák – Cichorium endivia

Řeřicha zahradní – *Lepidium sativum*

Plodová zelenina

Okurka salátová – *Cucumis sativus*

Tykev – *Cucurbita pepo*

Meloun cukrový – *Cucumis melo*

Meloun vodní – *Citrulus vulgaris*

Lilek baklažán – *Solanum melongena*

Paprika – *Capsicum annum*

Rajče – *Solanum lycopersicum*, *Lycopersicon esculentum*

Kořenová zelenina

Mrkev obecná – *Daucus carota*

Petržel zahradní – *Petroselinium hortense*

Pastinák – *Pastinaca sativa*

Celer bulvový – *Apium graveolens* v. *rapaceum*

Křen selský – *Armoracia rusticana*

Ředkvička – *Raphanus sativus* v. *radicula*

Ředkve setá – *Raphanus sativus* v. *major*

Řepa salátová – *Beta vulgaris* v. *conditiva* (*crassa*)

Černý kořen – *Sconzonera hispanica*

Tuřín – *Brassica napus* v. *napobrassica*

Vodnice – *Brassica rapa* v. *esculenta*

Cibulová zelenina

Cibule kuchyňská – *Allium cepa*

Cibule zimní – *Allium fistulosum*

Cibule šarlotka – *Allium ascalonicum*

Česnek setý – *Allium sativum*

Pažitka – *Allium schoenoprasum*

Pór – *Allium porum*, *ampeloprasum*

Kořeninová zelenina

Majoránka zahradní – *Majorana hortensis*

Kopr vonný – *Anethum graveolens*

Kmín kořený – *Carum carvi*

Bedrník anýz – *Pimpinella anisum*

Fenykl obecný – *Foenicullum vulgare*

Tymián – Thymus vulgaris

Saturejka zahradní – Saturea hortenzis

Máta peprná – Mentha pipireta

Bazalka pravá – Ocium basalicum

Koriandr setý – Coriandrum sativum

Lusková zelenina

Hrách setý, zahradní – Pisum sativum (subs. hortenze)

Fazol obecný, zahradní – Phaesolus vulgaris

Okopaniny

Lilek brambor – Solanum tuberosum

Houby - Agaricus

Pečárka dvouvýtrusná, zahradní – Agaricus bisporum, hortenzis

Hlíva ústříčná – Pleurotus astreatus

Lahůdková zelenina

Reveň, rebarbora – Rheum rhebarborum

Chřest, Špargl – *Asparagus officinalis*

Celer řapíkatý – *Apium graveolens* v. *dulci*

Artyčok – *Cynara scolymis*

Artyčok kardový – *Cynara cardunculus*

Kukuřice cukrová – *Zea mays*

Spotřeba zeleniny

- Není u nás tak velká, jako v jiných zemích.
- Celková plocha zeleniny se ustálila na přibližně 8,5 tisíce hektarů. Vloni se z ní sklídilo necelých 204,7 tuny zeleniny, což je podle Zelinářské unie Čech a Moravy poměrně nízké množství.
- V předchozím roce tržní produkce zeleniny dosáhla 235,7 tisíce tun. Důvodem poklesu byly mimo jiné průběh počasí a záplavy, které zcela zničily asi 500 hektarů zeleniny a další porosty poškodily.